

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 06-12-2023

Mødedato Onsdag d. 06. december 2023 kl. 09:00

Mødested Mødelokale B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse: Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise # (kl. 9.00-10.00).....	3
Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise.....	5
Nye forslag til råstofgraveområder i Råstofplan 2024 #.....	8
Høringssvar om potentielle energiparker.....	9
Orientering om projektansøgninger om CO2-reduktion #.....	10
Prioritering af kulturudviklingsmidlerne.....	12
Revideret strategi for Europæisk Kulturregion.....	14
Styrkelse af den forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning.....	16
Udpegning til Rådet for Fremtidens Kompetencer.....	18
Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi og læringsforum for erhvervsuddannelserne.....	20
Tilskud til Supercykelstisekretariatet.....	22
Orientering om transportpolitiske netværk #.....	24
Høringssvar til Region Sjællands udviklingsstrategi.....	26
Orientering om afslutning på termisk oprensning på Stationsvej i Videbæk #.....	27
Drøftelse af udvalgmøder i Danske Regioner #.....	29
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 #.....	30
Gensidig orientering #.....	31
Underskriftsark #.....	32

Punkt 1: Temadrøftelse: Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise # (kl. 9.00-10.00)

1-30-76-15-23

Sagsfremstilling

Det vurderes, at 400 dyre- og plantearter er uddøde, og 1.800 er i fare for at uddø i Danmark. Dyr, insekter og planters levesteder er bl.a. pressede af, at 75 % af Midtjyllands areal er optaget af landbrug, infrastruktur og bygninger. Derfor samarbejder Region Midtjylland med repræsentanter for politik, viden, erhverv, myndigheder, civilsamfund og organisationer om at finde løsninger på biodiversitetskrisen.

Temadrøftelsen er en præsentation af og dialog om de anbefalinger, som regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise har udarbejdet. Forummet blev nedsat af regionsrådet i november 2022 som led i revisionen af Regional Udviklingsstrategi. Forummets anbefalinger og sammensætning fremgår af bilaget. Regionsrådets deltagere var Ib Bjerregaard (formand), Morten Flæng og Henrik Qvist.

Program

9.00- **Introduktion**

9.10 Regionsrådsmedlem Ib Bjerregaard byder velkommen og fortæller om egen oplevelse af at deltage i regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise. Ib Bjerregaard præsenterer de tre temaer der er gennemgående for anbefalingerne:

- Tværgående projektsamarbejder
- Vidensopbygning
- Investeringer

9.10-9-40 **Præsentation af anbefalinger fra det regionalpolitiske forum**

- Biodiversitets hotspots (tværgående projektsamarbejder) og egen oplevelse af at deltage i forummet ved Anders Bøge, kommunalbestyrelsesmedlem, Skive Kommune (7 min)
- Grønne helte (vidensopbygning) ved Lilli Gruwier, biolog, Vildskab (7 min.)
- Biodiversity Action Network Central Denmark (tværgående projektsamarbejder) og ORIGENAL - æd den og red den (investeringer) ved Ole Sommer Bach, kurator, Randers Regnskov (7 min.)

9.40- **Drøftelse af anbefalinger**

9.55 Ib Bjerregaard er ordstyrer

9.55- **Opsamling ved Ib Bjerregaard**

10.00

Kontorchef Rolf Johnson og teamleder Jeppe Hust deltager i drøftelsen.

Beslutning

Regionsrådsmedlem Ib Bjerregaard, kommunalbestyrelsesmedlem i Skive Kommune Anders Bøge, biolog Lilli Gruwier og kurator i Randers Regnskov Ole Sommer Bach præsenterede arbejdet i regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise og anbefalingerne fra dette forum som oplæg til en drøftelse i udvalget.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Anbefalinger regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise

Punkt 2: anbefalinger fra regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise

1-30-76-15-23

Resume

Region Midtjylland har sammen med en række kommuner, organisationer, virksomheder m.fl. udarbejdet en række anbefalinger, der styrker biodiversiteten i Midtjylland. Anbefalinger fra regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise og forslag til principper for Region Midtjyllands arbejde med biodiversitet fremsendes til godkendelse med henblik på indarbejdelse i den kommende Regionale Udviklingsstrategi.

Direktionen indstiller,

- at anbefalingerne fra det regionalpolitiske forum om biodiversitetskrise indarbejdes i den kommende Regionale Udviklingsstrategi,
- at Region Midtjylland prioriterer at deltage i realiseringen af de ni nævnte anbefalinger,
- at vision og principper for Region Midtjyllands arbejde med biodiversitet godkendes, og
- at der i 2024 afsættes 1,2 mio. kr. til biodiversitet, der finansieres af Regional Udviklings budget i forbindelse med økonomirapporteringen i 2024.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland inviterer kommuner, borgere, videninstitutioner, virksomheder m.fl. til samarbejde om at udvikle konkrete løsninger og initiativer, der er svar på nogle af de vilde problemer, som Midtjylland står over for. Udvalgte vilde problemer er prioriteret som temaer for revisionen af den regionale udviklingsstrategi, heriblandt biodiversitetskrisen.

Regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise

Regionalpolitisk forum om biodiversitetskrise har arbejdet med løsninger og anbefalinger i løbet af 2023, jf. vedlagte kommissorium. Regionsrådet udpegede regionsrådsmedlemmerne Ib Bjerregaard (formand), Morten Flæng og Henrik Qvist til at deltage i arbejdet, der tog udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvordan skaber vi flere grønne korridorer på tværs af administrative grænser?
- Hvordan sikrer vi en god bynatur, der fremmer og sikrer en god natur og anvendelse heraf?
- Hvordan kan vi forbedre forholdene for en varieret artssammensætning i det åbne land, og er der synergier, der kan fremmes på området?
- Hvordan kan naturens egne ressourcer få bedre kår, og hvordan kan vi gøre det mere attraktivt at investere i natur og biodiversitet?

Anbefalinger fra regionalpolitisk forum

Anbefalingerne fokuserer på samarbejde om initiativer, der går på tværs af geografiske, organisatoriske og/eller administrative grænser, samt om at skabe gunstige rammebetingelser for udvikling og positiv forandring. Tiltag, som kobler relevante offentlige og private virksomheder, videninstitutioner og interesseorganisationer, vil blive vægtet højest for at skabe bred forankring og størst mulig regional værdi. Derudover fokuseres på at udvikle og afprøve tiltag, der involverer og giver ejerskab hos borgerne samt tiltag med potentiale for skalering. Deltagerne i det regionalpolitiske forum gennemfører hver især de anbefalinger, som de har interesse og mulighed for. Derfor afhænger succes og realisering af initiativerne i høj grad også af det fortsatte engagement hos deltagerne i regionalpolitisk forum.

Der lægges op til, at Region Midtjylland engagerer sig i:

1. at udvikle og opstarte et tværgående internationalt rammeprojekt, som skal styrke biodiversiteten i Midtjylland i samarbejde med deltagere fra regionalpolitisk forum.
2. at understøtte udvikling af projekter og facilitering af samarbejder i forhold til at etablere biodiversitets nøgleområder (hot spots) og grønne korridorer i Midtjylland. Herunder også at undersøge muligheden for at gøre brug af regionale råstofgrave og offentlige arealer.
3. at udarbejde et overblik over nuværende formidlingsprojekter og udbud af undervisning til driftspersonale omkring biodiversitet i samarbejde med deltagere i regionalpolitisk forum.

4. at uddannelse af driftspersonale i biodiversitetsunderstøttende pleje af arealer bliver en del af kravet i driftsudbud på udvalgte offentlige arealer i regionen.
5. at understøtte udarbejdelsen af en regional overvågningsplatform til løbende monitorering af status og fremdrift på biodiversiteten i Midtjylland.
6. at afsøge finansieringsmuligheder i samarbejde med deltagere i regionalpolitisk forum til indsatser, der beskytter naturområder og fremmer biodiversiteten i Midtjylland.
7. at igangsætte en undersøgelse af mulighederne for at etablere et internationalt netværk omkring biodiversitet.
8. at gå i dialog med relevante ministerier om u hensigtsmæssigheder i den nuværende naturlovgivning på vegne af og i samarbejde med deltagerne i regionalpolitisk forum.
9. at der igangsættes et pilotprojekt på en af Region Midtjyllands døgninstitutioner for børn og unge, hvor man i et år indstiller græsslåning på arealet.

Udformningen af de konkrete initiativer fremsendes til politisk behandling i 2024-2025.

Vision og principper for Region Midtjyllands arbejde med biodiversitet

Der foreslås på baggrund af arbejdet følgende vision for indsatser på biodiversitetsområdet:

Region Midtjyllands vision er at skabe midtjyske fyrtårne for biodiversitet, hvor beskyttelse, etablering og forvaltning af naturområder prioriteres. Det vil ikke kun gavne regionen, men også tjene som et eksempel og inspiration, nationalt såvel som internationalt.

Region Midtjylland ønsker derfor at udvikle indsatser, som skal fremme beskyttelse og genopretning af biodiversiteten på tværs af kommunale grænser, interesser og sektorer.

Indsatserne skal fokusere på at skabe og understøtte projektsamarbejder, overvåge udviklingen i biodiversiteten, sikre vidensopbygning og fremme investeringer i biodiversitetsfremmende tiltag.

Det foreslås, at følgende principper fremadrettet er styrende for Region Midtjyllands arbejde med biodiversitet:

1. Region Midtjylland udfører opsøgende arbejde for at øge fondsinvesteringer, der kan supplere og understøtte indsatser, som styrker biodiversiteten i Midtjylland.
2. Region Midtjylland nedbryder siloer gennem facilitering af samarbejde om biodiversitetsfremmende tiltag ved at understøtte et partnerskabsprojekt mellem kommuner, grundejere, landbrug, NGO'er og erhvervslivet for at fremme biodiversiteten.
3. Region Midtjylland øger borgernes bevidsthed om betydningen af biodiversitet gennem uddannelsesinitiativer, borgerinvolverende demonstrationsprojekter og informationskampagner.
4. Region Midtjylland skaber gode rammer for samarbejde og har fokus på, at anbefalinger omsættes til handling. Regionen vil sætte de forskellige aktørers perspektiver i spil og sikre, at der kan udveksles idéer og viden samt løbende gøres status på fremdriften af igangsatte initiativer og projekter.

Region Midtjyllands kommende arbejde med biodiversitet foregår indenfor nedenstående ramme:

Konsolidering og udbygning af det regionale partnerskab

Region Midtjylland vil i 2024 etablere et biodiversitetsinitiativ, hvor medlemmer fra regionalpolitisk forum og øvrige relevante aktører inviteres ind til et forpligtende samarbejde om langsigtede biodiversitetsfremmende indsatser og mål. Initiativet skal sikre en ramme for samarbejde om konkrete handlinger på området.

Regionen påtager sig en faciliterende rolle af samarbejdet og skaber de nødvendige rammer for videns- og kapacitetsopbygning. Derfor skal der afsættes tid til programledelse samt midler til udvikling og test af pilotprojekter. Det indgår i budgetforliget, at der kan afsættes midler til realisering af anbefalingerne fra de regionalpolitiske fora. Der afsættes 1,2 mio. kr. inden for Regional Udviklings ramme i 2024 til arbejdet med at realisere anbefalingerne og fastholde momentum. Midlerne fordeles med 0,7 mio. kr. til personale og 0,5 mio. kr. til aktivitetsmidler. Midlerne findes i forbindelse med økonomirapporteringen i 2024.

Regionen påtager sig derudover at afsøge mulighederne for supplerende funding til biodiversitetsprojekter. Parallelle projekter kan udvide partnerskabskredsen og løfte den samlede regionale indsats.

EU-rammeprojekt om biodiversitet

Regionen vil forberede et EU-rammeprojekt for biodiversitet med udgangspunkt i anbefalingerne fra regionalpolitisk forum. Erfaringer fra lignende regionale projekter, har vist, at det kræver en stor indsats i op til to år at forberede en stor programansøgning med mange partnere og delprojekter. Det forventes, at projektmodning- og ansøgningsarbejdet kan gå i gang primo 2025, så projektet vil kunne starte primo 2027.

Anbefalingerne fra det regionalpolitiske forum samt vision og principper for Region Midtjyllands arbejde med biodiversitet samles i 2025 i Regional Udviklingsstrategi, når alle regionalpolitiske fora har afgivet deres

anbefalinger. Regional Udviklingsstrategi sendes i høring i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og i offentlig høring.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at anbefalingerne fra det regionalpolitiske forum om biodiversitetskriser indarbejdes i den kommende Regional Udviklingsstrategi,

at Region Midtjylland prioriterer at deltage i realiseringen af de ni nævnte anbefalinger,

at vision og principper for Region Midtjyllands arbejde med biodiversitet godkendes, og

at der i 2024 afsættes 1,2 mio. kr. til biodiversitet, der finansieres af Regional Udviklings budget i forbindelse med økonomirapporteringen i 2024.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte den 23. november 2022 forslag til kommissorium for regionalpolitisk forum om biodiversitetskriser.

Bilag

Kommissorium biodiversitetskriser

Anbefalinger regionalpolitisk forum om biodiversitetskriser

Punkt 3: Nye forslag til råstofgraveområder i Råstofplan 2024

1-34-76-1-19

Resume

De indkomne høringssvar til idé- og debatoplægget om Råstofplan 2024 gennemgås på mødet. Der gives på mødet en gennemgang af høringssvarenes forslag til nye råstofgraveområder.

Direktionen indstiller,

at de indkomne høringssvar og administrationens vurdering af nye forslag til råstofgraveområder drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet sendte i starten af 2023 et idé- og debatoplæg om ny råstofplan 2024 i høring. Regionen opfordrede i oplægget interesserede til at komme med idéer og forslag til den kommende råstofplan for råstofindvindingen i Region Midtjylland. Regionen modtog i alt 75 høringssvar, herunder 9 høringssvar fra statslige myndigheder, 13 fra kommuner, 3 fra interesseorganisationer, 8 fra borgere og 42 fra branchen. Høringssvarene vil blive offentliggjort på regionens hjemmeside, når de er gennemgået for personoplysninger.

Høringssvarene fra kommunerne, staten og interesseorganisationerne har bl.a. fokus på udlægning af råstofgraveområder, klima og bæredygtighed, VE-anlæg, biodiversitet og efterbehandling. Borgerne har i deres høringssvar forskellige vinkler omkring forslag til lempelse af gener ved råstofgravning samt andre opmærksomhedspunkter, regionen bør have ved aktiv gravning og tilladelser hertil. Branchens høringssvar giver forslag til fremtidige arealer til råstofgravning.

Administrationen vurderer de indkomne forslag til nye råstofgraveområder ud fra deres opfyldelse af råstoflovens formål. Her vægtes hensynet til en bæredygtig forsyning af råstoffer op imod hensyn til en række andre miljø- og kulturforhold. Disse hensyn omfatter bl.a. råstofressourcens kvalitet og mængde, udbud og efterspørgsel samt miljømæssige hensyn i omgivelserne. Forslag til råstofplan 2024 forventes fremlagt til politisk behandling medio 2024.

Interessentgruppemøder

Regionen har i forlængelse af idé- og debatfasen inviteret til interessentgruppemøder, hvor aktører med en særlig interesse i råstofindvinding og følgevirkninger heraf har deltaget. Regionsrådet var repræsenteret ved Bent Graversen, Henrik Qvist, Morten Flæng Pedersen og Inger-Marie Tryde.

Drøftelserne på interessentgruppemøderne har omhandlet nogle af de dilemmaer og udfordringer, der er forbundet med indvinding af råstoffer. Det drejer sig bl.a. om, hvor råstofferne skal komme fra (hav, land eller import), øget fokus på mindre forbrug af råstoffer og erstatning af råstofferne ved genbrugsmaterialer og samtidig om mere biodiversitet i råstofgravene. De gode perspektiver og konkrete ideer fra disse møder indarbejdes i planarbejdet for Råstofplan 2024.

Udvalget præsenteres på mødet for hovedelementerne i høringssvarene med særligt fokus på de foreslåede områder til råstofgravning.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede de indkomne høringssvar og administrationens vurdering af nye forslag til råstofgraveområder.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Høringssvar om potentielle energiparker

1-34-76-1-19

Resume

Der er som opfølgning på den nationale klimaaftale fra 2022 blevet peget på en række større områder som potentielle energiparker. Region Midtjyllands høringssvar nævner bl.a. vigtigheden af, at der skabes lokal opbakning til energiprojekter, og peger på, at et af de screenede områder er udlagt som råstofgraveområde i regionens råstofplan. Høringssvaret forelægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at høringssvaret om potentielle energiparker godkendes.

Sagsfremstilling

Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Energistyrelsen og Miljøstyrelsen har gennemført en screening af 188 arealer for at identificere i alt 32 områder i Danmark, som vurderes at være potentielt egnede til større energiparker på land. Energiparkerne skal bidrage til ambitionen om en firedobling af elproduktionen fra vedvarende energi på land inden 2030.

Halvdelen af arealerne ligger i Region Midtjylland, idet der er peget på 16 lokaliteter i kommunerne Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg og Skive.

Staten indleder på baggrund af screeningen en dialog med de berørte kommuner, der bl.a. skal afdække, om arealerne er egnede til etablering af energiparker med elproduktion inden 2030, og om der er opbakning til de identificerede arealer fra kommunalbestyrelsen.

Region Midtjyllands høringssvar

Der er ofte stor lokal modstand mod etablering af vedvarende energianlæg. Det anbefales derfor at arbejde mere med økonomisk kompensation, f.eks. ved at tilbyde medejerskab eller meget billig strøm til naboerne til vindmøller og solceller.

Udspillet forholder sig ikke til det stigende behov for strategisk arealplanlægning. Det anbefales at trække på nogle af regionens erfaringer med at tænke på tværs af geografiske skel og aktørgrupper for at accelerere produktionen af vedvarende energi.

Der skal bruges meget plads, hvis ambitionerne om grøn omstilling af energiproduktion skal indfris. Det anbefales derfor, at multifunktionel anvendelse af arealer i højere grad indtænkes i planlægningen, altså at arealerne samtidig med energiproduktion anvendes til fx friluftsliv, værn af biodiversitet eller grundvandsbeskyttelse.

Screeningen har udpeget et område ved Lille Hjøllund i Silkeborg Kommune, der er sammenfaldende med et af regionens råstofgraveområder. Området udgør en stor råstofressource. Det er derfor centralt for indvinding af sand, sten og grus i dag og en lang årrække frem. Det påpeges i høringssvaret, at det vil medføre større pres på andre råstofgraveområder og dertil øgede gener for miljøet i disse områder, hvis Lille Hjøllund anvendes som energipark.

Høringssvaret peger desuden på, at der er delvis overlap til et råstofområde ved Isenvad i Ikast-Brande Kommune og ved Ørslevkloster i Skive Kommune. Der er i øvrigt kortlagt jordforurening på ni adresser i de foreslåede områder, hvilket der redegøres for i slutningen af høringssvaret.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at høringssvaret om potentielle energiparker godkendes.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Screening for arealer til potentielle større energiparker på land

Høringssvar om potentielle energiparker

Punkt 5: Orientering om projektansøgninger om CO₂-reduktion

1-50-71-30-23

Resume

Region Midtjylland er hovedansøger eller medansøger på tre projekter om CO₂-reduktion, som er udviklet på baggrund af kommunernes DK2020 klimahandlingsplaner. Projekterne bidrager til arbejdet i KlimaMidt, da de er med til at understøtte implementeringen af de midtjyske klimahandlingsplaner.

Direktionen indstiller,

at orientering om projekter om CO₂-reduktion tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Alle kommuner i Region Midtjylland har udarbejdet og fået godkendt klimahandlingsplaner gennem projektet DK2020. KlimaMidt er etableret som et samarbejde mellem Region Midtjylland og de 19 midtjyske kommuner for at understøtte implementeringen af klimahandlingsplanerne.

Der er i regi af KlimaMidt blevet foretaget en gennemgang af klimahandlingsplanerne, som bl.a. viser behov for en forstærket indsats på CO₂-reduktionsområdet inden for landbrug og energiomstilling, særligt i landdistrikterne.

Region Midtjylland har derfor ansøgt om tre projekter, hvis indhold og formål beskrives nedenfor. Projekterne vil kunne understøtte indsatsen i KlimaMidt, samtidig med at de forstærker regionens styrkeposition på klimaområdet. Indsatsen supplerer desuden de danske regioners arbejde med det kommende projekt LIFE ACT og det igangværende EU-projekt TRAMI, der sætter fokus på EU's fem missioner (klimatilpasning, nulenergi byer, jord, oceaner og kræft).

ATLLANTIC (Atlantic Living Labs for Transdisciplinary Research & Innovation on Soil Health)

Kystområdet fra det nordlige Portugal til den nordlige del af den danske vestkyst har forskellige udfordringer med jordens sundhed. Menneskeskabte belastninger og klimaforandringer forværrer jordens nedbrydningsprocesser, hvilket påvirker produktivitet, vandkvalitet og regionens miljø, sundhed og økonomi.

Projektet ATLLANTIC vil etablere fire living labs, der omfatter forskellige regioner på tværs af Danmark, Belgien, Frankrig og Irland. Region Midtjylland deltager med vidensopbygning og skalering i den midtjyske region. De regionale living labs skal med landmænd og jordsundhed i kernen af innovationsprocessen afprøve lokalt forankrede bæredygtige jordforvaltningsstrategier.

Deltagerne i projektet er SEGES (lead), Aarhus Universitet, Innovationscenter for Økologisk Jordbrug, Szpirt & Company og Region Midtjylland. Der søges støtte fra EU's Horizon-program til finansiering af budgettet på ca. 90 mio. kr. fra 2024-2027. Der forventes svar på ansøgningen ultimo 2023. Region Midtjyllands andel af budgettet er på 1,9 mio. kr., der finansieres 100 % af Horizon-programmet.

CoolGeoHeat II

Projektet har til formål at fremme termonet fra individuelle demonstrationsprojekter til opskalering i Sverige og Danmark. Et termonet er et forsyningsnet, der transporterer termisk energi fra forskellige typer af energikilder på tværs af flere matrikler ved en temperatur, der er relativt tæt på jordtemperatur, også kaldet 'kold fjernvarme'. Projektet skal være med til at sikre en accelereret overgang fra fossile brændstoffer til vedvarende geotermisk energi.

CoolGeoHeat II er en fortsættelse af CoolGeoHeat som blev afsluttet i 2022. I CoolGeoHeat II er der fokus på kapacitetsopbygning af de kommunale varmeplanlæggere til at kunne hjælpe landsbyer, som ikke tilbydes fjernvarme, med varmekonvertering fra naturgas og olie til termonet. Region Midtjyllands rolle er at medvirke i udvikling af forretningsmodeller, vedligeholdelse af hjemmeside samt at afholde workshops for kommuner i forbindelse med kapacitetsopbygning.

Deltagerne i projektet er VIA (lead), Sustain, Geodrilling, Region Midtjylland samt svenske partnere. Der søges støtte fra EU's Interreg Øresund-Kattegat-Skagerrak-program til finansiering af budgettet på ca. 10 mio. kr. fra 2024-2026. Der forventes svar på ansøgningen ultimo 2023. Region Midtjyllands andel af budgettet er på 0,9 mio. kr., hvoraf EU finansierer 0,54 mio. kr. Restbeløbet på 0,36 mio. kr. forventes finansieret af personaleressourcer i Regional Udvikling.

LIFE HIT

LIFE HIT projektet udnytter viden fra CoolGeoHeat-projekterne ved at skabe rammer, som gør det nemmere for landsbyer at tilvælge termonetteknologien. Barriererne for etablering af termonet har Region Midtjylland konstateret i forbindelse med de projekter, der har fået tilskud fra regionens landdistriktspulje til energifællesskaber.

Både borgere og kommuner efterspørger således rådgivning og opkvalificering. LIFE HIT (Heat pump Implementation Together) omhandler udvikling af:

- Finansierings- og forretningsmodeller til fremme af termonet
- Kapacitetsopbygning af borgere, rådgivere og kommunale planlæggere og politikere om varmekonvertering
- Et summerschool-forløb for universitetsstuderende
- Rådgivning af landsbyer, som står over for varmekonvertering fra naturgas og olie.

Deltagerne i projektet er Region Midtjylland (lead), VIA, Sustain, EnergiTjenesten, Skive Kommune samt partnere fra Sverige, Spanien, Frankrig samt European Heat Pump Association. Der søges støtte fra EU's LIFE Clean Energy Transition-program til finansiering af budgettet på ca. 13 mio. kr. fra 2024-2027. Der forventes svar på ansøgningen ultimo marts 2024. Region Midtjyllands andel af budgettet er på 3,0 mio. kr., der finansieres 100 % af LIFE-programmet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om projekter om CO₂-reduktion til efterretning.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Prioritering af kulturudviklingsmidlerne

1-26-26-23

Resume

Der lægges med sagen op til, at der fra 2025 laves en samlet årlig ramme til strategiske kulturindsatser på 1,5 mio. kr. Desuden præsenteres forslag til prioritering af kulturudviklingsmidlerne i 2024. Det foreslås, at kulturudviklingsmidlerne, på linje med tidligere år, både i 2024 og fremover prioriteres til henholdsvis en kulturudviklingspulje og midler til at løfte strategiske indsatser på kulturområdet.

Direktionen indstiller,

at prioriteringen af kulturudviklingsmidlerne i 2024, jf. tabel 1, godkendes, og

at der fra 2025 reserveres 1,5 mio. kr. årligt til at løfte strategiske indsatser på kulturområdet.

Sagsfremstilling

Kulturudviklingsmidlerne skal understøtte realiseringen af regionens kulturpolitik. Regionsrådet har i 2024 afsat en ramme på 13,8 mio. kr. til kultur, heraf er 2,1 mio. kr. reserveret til initiativer, som regionsrådet har godkendt. Der er dermed 11,7 mio. kr. til prioritering i 2024, jf. nedenstående tabel.

Der er ud over kulturudviklingsmidlerne reserveret 2,0 mio. kr. i budgetaftale 2024 til det tværregionale samarbejde om kultur som sundhedsfremme. Indsatsen finansieres af tilbageløbsmidler fra projekter eller anden finansiering inden for Regional Udvikling.

Tabel 1. Budget og finansiering Kulturudviklingsmidlerne 2024				
1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Budget				
Kulturmidler til prioritering				
Kulturudviklingspulje - 1. ansøgningsrunde	5.507	5.507	6.007	6.007
Kulturudviklingspulje - 2. ansøgningsrunde	5.000	5.000	5.000	5.000
Strategiske indsatser - handlingsplan *	1.200			
I alt midler til prioritering	11.707	10.507	11.007	11.007
Allerede reserverede midler				
Den Jyske Kunstfond	500	500		
Europæisk Kulturregion **	1.300	1.300	1.300	1.300
Administrativ udviklingspulje *	300			
Strategiske kulturindsatser - handlingsplan		1.500	1.500	1.500
Tværregionalt samarbejde om kultur som sundhedsfremme	2.000			
I alt reserverede midler	4.100	3.300	2800	2800
Budget i alt	15.807	13.807	13.807	13.807
Finansiering				
Kulturudviklingsmidler 2024	-13.807	-13.807	-13.807	-13.807
Tilbageløbsmidler fra projekter RU/anden finansiering RU jf. budgetforliget	-2.000			
Finansiering i alt	-15.807	-13.807	-13.807	-13.807
Total	0	0	0	0

* Disse midler puljes til en samlet ramme på 1,5 mio. kr til strategiske indsatser fra 2024 og fremover

** Beløbet er i budget 2024 på 1,380 mio. kr. grundet pris- og lønregulering. Aftalen i Europæisk Kulturregion er en fast ramme, hvormed 80.000 kr. overføres til udmøntning gennem kulturpuljen.

Note: I forbindelse med udmøntningen af projekttilskud under kultur ydes der momsrefusion, hvorfor der kan bevilges 8 % mere end rammen.

Kulturmidler til prioritering i 2024 og fremover

Det indstilles, at kulturudviklingsmidlerne på linje med tidligere år prioriteres til henholdsvis en kulturudviklingspulje og midler til at løfte strategiske indsatser på kulturområdet.

Kulturudviklingspulje

Kulturudviklingspuljen er i 2024 på 10,5 mio. kr. fordelt på to ansøgningsrunder af henholdsvis 5,5 mio. kr. og 5,0 mio. kr. Kulturudviklingspuljen yder tilskud til udviklingsprojekter, der opfylder kriterierne i regionens kulturpolitik, har regional relevans, gennemføres i brede partnerskaber og lever op til en række kriterier.

Strategiske indsatser

Der afsættes 1,2 mio. kr. til strategiske indsatser i 2024 mod tidligere 1,3 mio. kr. årligt. Der er desuden tidligere reserveret 0,3 mio. kr. til en administrativ udviklingspulje, som tilsvarende omfatter strategiske indsatser på kulturområdet. Det foreslås som noget nyt, at der fremover laves en samlet ramme til strategiske kulturindsatser på 1,5 mio. kr. Midlerne bruges til at igangsætte konkrete projekter, der understøtter de fem strategiske indsatsområder og tre tværgående udviklingsspor i Region Midtjyllands kulturpolitik.

Eksisterende og nye strategiske indsatser i 2024 er eksempelvis:

- Viden- og kompetenceopbygning målrettet de midtjyske kulturaktører gennem Midtjysk Kulturakademi,
- Videreudvikling af indsatsen Kultur som sundhedsfremme med fokus på blandt andet målrettet kompetenceudvikling af kulturaktører samt stærke partnerskaber både nationalt, fx Kulturens Analyseinstitut og internationalt, fx WHO.
- Igangsættelse af en prøvehandling, hvor det undersøges, om det at bringe kultur målrettet ind i introforløb for nye elever på EUD kan bidrage til at styrke det sociale miljø, trivsel og fællesskabet på erhvervsskolerne.

Administrationen udarbejder årligt en handleplan for kulturområdet, der beskriver udmøntningen af kulturpolitikens indsatsområder med anvendelse af de 1,5 mio. kr. Handleplanen forelægges for udvalget og regionsrådet årligt.

Reserverede kulturmidler

Der er sammenlagt 2,1 mio. kr. af kulturmidlerne i 2024, som allerede er politisk prioriteret.

Den Jyske Kunstfond

Regionsrådet har bevilget 0,5 mio. kr. til fortsat understøttelse af Den Jyske Kunstfond under Slots- og Kulturstyrelsen i perioden 2023-2025.

Europæisk Kulturregion

Der er indarbejdet et tilskud på 1,3 mio. kr. til Europæisk Kulturregion i budget 2024. Midlerne er udmøntet til det regionale samarbejde om at udvikle kulturlivet på tværs af kommune-, regions- og landegrænser. Kommunerne afsætter et tilsvarende beløb til samarbejdet.

Administrativ udviklingspulje

Der er reserveret 0,3 mio. kr. til arbejdet med områdets administrative aktiviteter. Disse indgår fremover i rammen til strategiske kulturindsatser.

Øvrige indsatser

Der er i budgetaftale 2024 afsat 2,0 mio. kr. til det tværregionale samarbejde om kultur som sundhedsfremme. Ønsket er at opbygge en god infrastruktur, kompetencer og netværk mellem de midtjyske kultur- og sundhedsaktører, herunder regionens hospitaler.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at prioriteringen af kulturudviklingsmidlerne i 2024, jf. tabel 1, godkendes, og

at der fra 2025 reserveres 1,5 mio. kr. årligt til at løfte strategiske indsatser på kulturområdet.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Revideret strategi for Europæisk Kulturregion

1-26-135-21

Resume

Der er i 2022 gennemført en evaluering af Europæisk Kulturregion. Strategien for Europæisk Kulturregion er som følge heraf blevet revideret forud for udarbejdelsen af en ny handlingsplan for perioden 2024-2026.

Direktionen indstiller,

at den reviderede strategi for partnerskabet Europæisk Kulturregion godkendes.

Sagsfremstilling

Evaluering af samarbejdet

Det indgik i Europæisk Kulturregions handlingsplan for 2020-2022, at samarbejdet skulle evalueres med henblik på at vurdere, hvorvidt strategien skulle revideres.

Evalueringen har haft fokus på samarbejdet og sammenhængskraften på tværs af region og kommuner, og hvordan samarbejdet med fordel kan organiseres fremadrettet for at understøtte den fælles vision. Visionen er at sikre kulturaktører og kulturens interessenter en stærk udviklingsplatform, som - med fokus på kulturudvikling i det midtjyske - vil lære af de bedste, skabe flere og nye muligheder for kulturaktørerne og forbedre kulturaktørernes udviklingsvilkår, herunder med nationalt og europæisk perspektiv og udsyn.

Evalueringen indeholdt en række anbefalinger inden for fem overordnede temaer: Formål, indsatsområder, værdi versus ressourcer, organisering og politisk ejerskab.

Revidering af strategien

Strategien er i forlængelse af evalueringens anbefalinger blevet revideret med følgende fokus:

- Formålet med partnerskabet skærpes.
- Eksisterende indsatsområder og konkrete indsatser tilgås mere tematisk og målgruppefokuseret, men fastholdes i øvrigt.
- Organiseringen forenkles.

Europæisk Kulturregion vil arbejde strategisk med at styrke viden- og kapacitetsopbygning af det midtjyske kulturliv, herunder igennem europæisk samarbejde og udsyn.

Indsatsområderne organiseres fremadrettet i tre indsatsområder, idet kommunikation udgår som selvstændigt indsatsområde. Kommunikation er fortsat en central opgave, men varetages fremover som en tværgående indsats, der støtter op om strategiens indsatsområder i øvrigt. De tre indsatsområder er:

1. Udvikling af europæisk samarbejde og udsyn
2. Kulturforum
3. Forbedring af kulturaktørers udviklingsvilkår

Organiseringen af partnerskabet tilpasses med henblik på at sikre mere kraft til det operationelle arbejde og mere politisk forankring. Det medfører følgende ændringer:

- Fællessekretariatet bliver den drivende kraft i partnerskabet og ansvarlig for udmøntning af strategien i handleplan, arbejdet med gennemgående temaer og generelt 'den daglige drift'. Fællessekretariatet består fortsat af kulturkonsulenter fra Central Denmark EU Office, Region Midtjyllands administration samt kulturkonsulenter og/eller kulturchefer fra de 19 kommuner.
- Direktørgruppen – hidtil styregruppen – sikrer alene rammerne for fællessekretariatets arbejde, herunder strategi, handleplan og budget. Direktørgruppen består fortsat af kommunernes kulturdirektører/fagchefer, direktøren i Central Denmark EU Office, regionens udviklingsdirektør og en kommunaldirektør udpeget af kommunaldirektørnetværket.
- Region Midtjylland er fortsat sekretariat for Europæisk Kulturregion og koordinerer den fælles udmøntning af strategien samt varetagelsen af den fælles kommunikationsindsats.

Strategien understøttes fortsat af en handlingsplan. Den nye handlingsplan for 2024-2026 er vedlagt til orientering.

Baggrund og økonomi

Europæisk Kulturregion er et partnerskab mellem Region Midtjylland og de 19 midtjyske kommuner. Europæisk Kulturregion har eksisteret siden regionen samlede sig omkring Aarhus som Europæisk Kulturhovedstad i 2017. Siden er der arbejdet ud fra en fælles vision om at løfte kulturen i det midtjyske. Ambitionen er at sikre kulturaktører, kommuner og andre samarbejdspartnere en stærk udviklingsplatform med europæisk perspektiv og skabe gode udviklingsvilkår for de midtjyske kulturaktører.

Europæisk Kulturregion finansieres af Region Midtjylland og de 19 kommuner. Den hidtil besluttede finansieringsmodel fastholdes, hvormed der ikke ændres på bidraget fra henholdsvis kommuner og region. Kommunerne finansierer med 1 kr. pr. borger, dvs. i alt 1,3 mio. kr., og regionen matcher med et tilsvarende beløb. Beregningsmodellen er baseret på tal fra Danmarks Statistik, oktober 2017, og det er besluttet ikke at pris- og lønregulere beløbet.

Det samlede årlige budget for Europæisk Kulturregion, jf. tabel 1, er således fortsat 2,6 mio. kr. Regionen bidrager med udviklings- og sekretariatsbistand svarende til ca. to årsværk, ud over den årlige bevilling på 1,3 mio. kr.

Tabel 1. Indsatser (beløb i kr.)	2024	2025	2026
Udvikling af europæisk samarbejde			
Genvej til Europa *)			
Udvidet rådgivnings- og tilskudsprogram (Kulturbooster)	500.000	500.000	500.000
Deltagelse i europæiske netværk og samarbejder mm.	300.000	300.000	300.000
Europæisk synlighed og tiltrækning af europæiske arrangementer	150.000	150.000	150.000
I alt	950.000	950.000	950.000
Kulturforum			
Kulturforum -kulturfagligt og kulturpolitisk topmøde	300.000	300.000	300.000
I alt	300.000	300.000	300.000
Forbedring af kulturaktørers udviklingsvilkår			
Midtjysk Kulturakademi **) og vidensopbygning (undersøgelser mv.)	500.000	500.000	500.000
Arbejdet med udvalgte temaer	150.000	150.000	150.000
Synliggørelse af Europæisk Kulturregion på Kulturmødet Mors	300.000	300.000	300.000
I alt	950.000	950.000	950.000
Kommunikation			
I alt	400.000	400.000	400.000
I alt budget	2.600.000	2.600.000	2.600.000
Finansiering			
De 19 midtjyske kommuner	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000
Region Midtjylland	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000
I alt finansiering	-2.600.000	-2.600.000	-2.600.000
Total	0	0	0

*) Finansieres af Region Midtjylland

**) Geares med yderligere økonomi og projektleder finansieret af Region Midtjylland

Note: Af det samlede budget på 2,6 mio. kr. er afsat 400.000 kr. til sekretariatsbistand ved Region Midtjylland.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at den reviderede strategi for partnerskabet Europæisk Kulturregion godkendes.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte i september 2019 strategien for Europæisk Kulturregion.

Beløbet til Europæisk Kulturregion er indarbejdet årligt i regionsbudgettet, således også i 2024.

Bilag

Europæisk Kulturregion Strategi 2024

Europæisk Kulturregion Handlingsplan 2024-2026

Punkt 8: Styrkelse af den forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning

1-30-76-7-17

Resume

Regionsrådet skal koordinere indsatsen af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for at sikre et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle. Regionerne høres derfor årligt om voksenuddannelsescentrenes uddannelsesplaner. Administrationen vurderer på baggrund af de fremsendte uddannelsesplaner, at der er et tilstrækkeligt udbud i regionen.

Regionen ønsker at understøtte et øget aktivitetsniveau gennem et tættere samarbejde med voksenuddannelsescentrene om videre- og efteruddannelse. Derfor foreslås det, at regionsrådet mødes med voksenuddannelsescentrene én gang årligt, og at der indgås en partnerskabsaftale mellem Region Midtjylland, voksenuddannelsescentrene og regionens virksomheder.

Direktionen indstiller,

at forslag til høringssvar på uddannelsesplanerne godkendes, og

at der indgås en partnerskabsaftale mellem Region Midtjylland og voksenuddannelsescentrene.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har en lovmæssig opgave om at koordinere undervisningstilbuddene i regionen indenfor ordblindeundervisning og forberedende voksenundervisning (FVU), så der er et tilstrækkeligt bredt udbud. Koordineringen skal foregå i samarbejde med voksenuddannelsescentrene (VUC) med udgangspunkt i de uddannelsesplaner for udbud, som det enkelte VUC udarbejder.

Derudover afholdes årligt to møder mellem parterne. Denne opgave uddelegerede regionsrådet i 2007 til administrationen. Endelig skal regionsrådet høres forud for opsigelse eller indgåelse af driftsoverenskomster mellem VUC og eksterne leverandører af undervisning i VUC'ernes virkeområde.

Forberedende voksenundervisning er et tilbud til voksne, der ønsker at blive bedre til at læse, skrive eller regne. FVU blev i 2020 udvidet med fagene engelsk og it. Det øverste trin svarer færdighedsmæssigt til folkeskolens 9. klasse. For voksne i beskæftigelse er der endvidere mulighed for undervisning i at bruge it og tale engelsk på jobbet.

Uddannelsesplanerne

Ifølge lovbekendtgørelsen skal det enkelte voksenuddannelsescenter opstille mål for FVU-indsatsen under hensyntagen til regionens samlede behov.

Uddannelsesplanerne viser aktivitetsniveauet på det enkelte VUC, mens notatet giver et samlet statistisk overblik.

Region Midtjylland fortsat lever op til de to overordnede mål på området.

Det første mål er at sikre den geografiske dækning af FVU og ordblindeundervisning. Borgerne skal kunne modtage FVU-undervisning fra mindst to udbydere inden for 75 minutters offentlig transport eller 30 minutter i egen bil (også kaldet "det dobbelte udbud"). Afstandskravet gælder kun for forberedende voksenundervisning og ikke ordblindeundervisning. Det fremgår af vedlagte oversigt over det samlede udbud, at det dobbelte udbud er sikret alle steder.

Det andet mål er den nationale målsætning om, at der på landsplan årligt skal være mindst 40.000 kursister, hvilket svarer til mindst 9.000 kursister i Region Midtjylland. Der var en konstant stigning fra 4.500 kursister i 2008 til næsten 17.000 kursister i 2019, men siden da er antallet faldet til 9.800 kursister. Udbydere af forberedende voksenundervisning skal have minimum fem årsværk med FVU-undervisning, mens der skal være minimum to årsværk for ordblindeundervisning for at kunne sikre kvalitet og variation i udbuddet. Det overordnede mål på 9.000 kursister om året er opfyldt i Region Midtjylland, men målet i sig selv er langt fra tilstrækkeligt, hvis andelen af personer der mangler basale færdigheder skal ned.

Det fremgår af vedlagte aktivitetsmål, at der på trods af tilbagegangen i antallet af kursister er en forsigtig optimisme at spore hos VUC'erne, når de giver deres bud på den fremtidige udvikling. Det er dog også kendetegnende, at der er lav aktivitet i nogle af yderkommunerne.

Det bemærkes, at mange af VUC'erne på grund af faldende aktivitet og afgivelse af VUC-aktiviteter til bl.a. FGU

(Den nye forberedende grunduddannelse for elever under 25 år) oplever en større eller mindre grad af økonomiske problemer. VUC-Djursland er således i gang med en proces, hvor erhvervsskolen Viden Djurs overtager VUC-Djursland. Overtagelsen ligger aktuelt til godkendelse i Børne- og Undervisningsministeriet.

På den baggrund meddeles det VUC'erne, at regionsrådet tager uddannelsesplanerne til efterretning, men at der ses med stor bekymring på de senere års fald i kursister. Jf. vedlagte bilag med forslag til høringsvar.

Partnerskabsaftale mellem Region Midtjylland og VUC'erne

Regionen ønsker at understøtte et øget aktivitetsniveau på området for efter- og videreuddannelse. Det kan ske gennem et tættere og mere formaliseret samarbejde med voksenuddannelsescentrene, der beskrives nærmere i en partnerskabsaftale. Formålet med partnerskabsaftalen er at etablere et tæt samarbejde mellem VUC'erne og Region Midtjylland om at forbedre uddannelsesmuligheder for borgerne i regionen.

Partnerskabet skal sigte mod at udvide adgangen til VEU inden for Region Midtjylland og dermed øge antallet af borgere, der deltager i uddannelse inden for områder som FVU (forberedende voksenundervisning), AVU (almenuddannelse for voksne), og ordblindeundervisning. Grundlaget for partnerskabsaftalens indhold vil tage afsæt i de uddannelsesplaner, som VUC'erne udarbejder.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til høringsvar på uddannelsesplanerne godkendes, og

at der indgås en partnerskabsaftale mellem Region Midtjylland og voksenuddannelsescentrene.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Opfølgning på uddannelsesplanerne for FVU og ordblindeundervisning 2023

Høringsvar fra Region Midtjylland vedr. uddannelsesplaner

Planer for udbud af FVU og OBU 2023

Punkt 9: Udpegning til Rådet for Fremtidens Kompetencer

1-01-76-6-18

Resume

Rådet for Fremtidens Kompetencer er sammensat af 24 repræsentanter fra erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner og organisationer samt fra kommuner og Region Midtjylland. Rådet ønskes udvidet med yderligere en repræsentant fra de regionale gymnasiesamarbejder og to fra erhvervsskolerne for at sikre en bredere repræsentation.

Direktionen indstiller,

at udvidelsen af Rådet for Fremtidens Kompetencer godkendes, og

at Rådet for Fremtidens Kompetencer udvides med en repræsentant fra de regionale gymnasiesamarbejder (rektor på Ikast-Brande Gymnasium) og to repræsentanter fra erhvervsskolerne (direktør for Aarhus Business College og direktør for Viden Djurs).

Sagsfremstilling

Rådet for Fremtidens Kompetencer ønsker at udvide deltagerkredsen, så der sikres en ligelig repræsentation af de to gymnasiesamarbejder, som er etableret som en del af den nye elevfordelingsaftale.

Der er i den nuværende rådssammensætning tre medlemmer fra gymnasiesamarbejderne, men der ønskes en bredere repræsentation, så hvert af de to gymnasiesamarbejder bliver repræsenteret med to medlemmer.

Rådet ønsker samtidig at udvide repræsentationen fra erhvervsuddannelserne, så alle fire hovedområder på erhvervsuddannelserne er repræsenteret. I dag er kun to af hovedområderne repræsenteret.

Erhvervsuddannelsernes fire hovedområder:

- Omsorg, sundhed og pædagogik
- Kontor, handel og forretningsservice
- Fødevarer, jordbrug og oplevelser
- Teknologi, byggeri og transport

Rådet for fremtidens kompetencer ønskes udvidet med følgende:

Repræsentant udpeget af gymnasiesamarbejderne:

- Rektor på Ikast-Brande Gymnasium (pt. Marianne Dose Hvid)

Repræsentanter udpeget af erhvervsuddannelserne:

- Direktør for Aarhus Business College - repræsenterer hovedområdet kontor, handel og forretningsservice (pt. Anne Gammelby Lybecker)
- Direktør for Viden Djurs - repræsenterer primært hovedområdet fødevarer, jordbrug og oplevelser, men dækker tre ud af fire indgange, omsorg, sundhed og pædagogik undtaget. (pt. Bo Nørregaard Jensen)

Baggrund

Rådet for Fremtidens Kompetencer er bredt sammensat af repræsentanter fra uddannelsesinstitutioner, erhvervslivet, organisationer og kommuner for at sikre et bedre samspil mellem erhverv, uddannelse og beskæftigelse.

Rådets overordnede målsætning er at sikre de midtjyske borgere adgang til den viden og de kompetencer, som bliver efterspurgt i fremtiden. Formålet er at skabe nye sammenhænge inden for uddannelses- og beskæftigelsesområdet på tværs af aktører, brancher og uddannelseskæderne. Rådet har endvidere en rådgivende funktion i forhold til regionsrådet vedrørende ungdomsuddannelser og kvalificeret arbejdskraft.

Rådet for Fremtidens Kompetencer har siden starten i 2018 behandlet en række temaer på uddannelses- og beskæftigelsesområdet og har igangsat en række projekter og initiativer. Rådet nedsatte f.eks. Det regionale sprogudvalg, som udarbejdede den regionale sprogstrategi, og senest nedsatte det i foråret 2023 en arbejdsgruppe,

der havde til opgave at udarbejde en Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi. Regionsrådet godkendte Erhvervsuddannelsesstrategien på mødet den 22. november 2023.

Rådets nuværende sammensætning fremgår af bilaget.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at udvidelsen af Rådet for Fremtidens Kompetencer godkendes, og

at Rådet for Fremtidens Kompetencer udvides med en repræsentant fra de regionale gymnasiesamarbejder (rektor på Ikast-Brande Gymnasium) og to repræsentanter fra erhvervsskolerne (direktør for Aarhus Business College og direktør for Viden Djurs).

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Medlemmer af Rådet for fremtidens kompetencer

Punkt 10: Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi og læringsforum for erhvervsuddannelserne

1-30-76-20-22

Resume

En arbejdsgruppe nedsat af Rådet for Fremtidens Kompetencer har udarbejdet en ny erhvervsuddannelsesstrategi med tre indsatsområder: stærke faglige miljøer, stærke sociale miljøer og styrket samarbejde mellem skoler og virksomheder. Derudover indeholder strategien et forslag til etablering af Midtjysk Læringsforum, der omfatter opkvalificering af faglærere og videndeling på tværs af erhvervsskoler i Midtjylland.

Direktionen indstiller,

- at Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi godkendes,
- at projektbeskrivelsen for Midtjysk Læringsforum for erhvervsuddannelser godkendes, og
- at mulighederne for ekstern finansiering undersøges.

Sagsfremstilling

Der er behov for mere faglært arbejdskraft både i den offentlige sektor og på det private arbejdsmarked. Der mangler især faglærte inden for velfærdsområdet og den grønne omstilling. Erhvervsskolerne står over for en række udfordringer, der er nødvendige at håndtere, hvis flere skal vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Disse udfordringer adresseres i forslaget til Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi (EUD-strategi), som er opdateret på baggrund af forretningsudvalgets drøftelse den 14. november 2023. Strategiens fokus på EUX, elevperspektiv og muligheder for campusorganisering er således tydeliggjort.

Arbejdsgruppe for EUD-strategien

Rådet for Fremtidens Kompetencer nedsatte i 2022 en arbejdsgruppe med repræsentanter for erhvervsskoler, arbejdsmarkedets parter, erhvervsskolernes elevorganisation, Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord samt kommunerne.

Arbejdsgruppen har gennem fire møder udarbejdet en strategi med det hovedformål, at flere skal søge ind på erhvervsuddannelserne, og flere skal gennemføre uddannelsen.

Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi

Strategien peger på tre indsatsområder, som samlet set skal bidrage til en ny fortælling om erhvervsuddannelserne:

1. Stærkt fagligt miljø på erhvervsuddannelserne

Her vil Region Midtjylland understøtte arbejdet med opkvalificering af undervisere og ledere, talentudvikling, praktik for lærerstuderende på EUD, UU-vejledning placeret på erhvervsskolerne, jobcentrene skal tættere på erhvervsskolerne og fejring af elever/lærlinge.

2. Stærke sociale fællesskaber

Her vil Region Midtjylland understøtte arbejdet med indsatser, der styrker sociale uddannelsesmiljøer, mobilitet, udvikling af demokratisk engagement, lærlinge/elevnetværk, diversitetsnetværk og erfaringsudveksling på tværs af erhvervsskoler.

3. Øget samarbejde mellem skoler og virksomheder

Her vil Region Midtjylland understøtte arbejdet med gæsteundervisere, rollemodeller, branchesamarbejde, øget samarbejde mellem gymnasier, erhvervsskoler og virksomheder, regional indsats for brobygning/u-days/praktik i gymnasiet og erhvervsplaymaker.

Der er i strategien lagt vægt på styrkelse af faglighed, fællesskaber og kvalitet på erhvervsuddannelserne som de vigtigste faktorer for at få flere til at vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Strategiens indsatser er rettet mod alle uddannelserne på EUD-området, herunder også EUX-uddannelserne (erhvervsfaglig studentereksamen), som er en integreret del af uddannelsesudbuddet på erhvervsskolerne og som også lovgivningsmæssigt hører under EUD-området.

Der vil i implementeringen af strategiens indsatser være fokus på løbende elevinddragelse, f.eks. via etablering af et elevpanel i regi af det Midtjyske Læringsforum, i forhold til udvikling af de faglige og sociale miljøer.

Et element i implementeringen af strategien vil også være et fokus på campusdannelse. Danske Regioner har netop lanceret et campusudspil, hvor en af anbefalingerne omfatter en styrket dialog om campus og samarbejde mellem uddannelser. Administrationen vil på den baggrund tage initiativ til at afsøge mulighederne og starte en dialog med uddannelserne om at etablere campus og andet samarbejde de steder, hvor der er behov.

Midtjysk Læringsforum

Arbejdsgruppen drøftede endvidere muligheden for en fælles indsats, hvor partnerne bag strategien og Region Midtjylland i fællesskab vil søge midler til et Midtjysk Læringsforum for erhvervsuddannelser. Midtjyske Læringsforum skal være en platform for deling og opbygning af viden for midtjyske erhvervsskoler, virksomheder, undervisere og elever i Region Midtjylland.

Midtjysk Læringsforum skal sekretariatsbetjenes af Region Midtjylland i tæt samarbejde med en styregruppe bestående af direktører fra erhvervsskolerne. Sekretariatet skal sikre aktivitet og fremdrift i Midtjysk Læringsforum.

Midtjysk Læringsforum skal tilbyde korte målrettede kurser og erfaringsudveksling til forskellige målgrupper på tværs af erhvervsskolerne i Midtjylland. Alle aktiviteter er efterspørgselsdrevne og godkendt i styregruppen. Erhvervsskolerne vil gerne samarbejde på tværs, men mangler den neutrale facilitator, som kan sikre, at det sker.

Midtjysk Læringsforum er styret af følgende principper:

- Læringsforum skal være efterspørgselsdrevet og dialogbaseret.
- Efterspurgte moduler om opkvalificering af kompetencer købes hos relevante leverandør, som fx VIA eller Center for viden om erhvervsuddannelser.
- Sekretariatet skal være mediator/facilitator - afdække behov på tværs af erhvervsskoler og finde det bedste match - og understøtte gennemførelsen.

Eksempler på aktiviteter i Midtjysk Læringsforum:

- Opdatering af undervisere i klasserumsledelse og de nye generationer.
- Den gode modtagelse på oplæringsvirksomheden for lærlingeansvarlige
- Et årligt regionalt arrangement til fejring af nye faglærte
- Erfaringsudveksling på tværs af skoler, fx om trivselsinitiativer.

Der lægges op til en godkendelse af projektbeskrivelsen. Der vil blive søgt finansiering af Midtjysk Læringsforum hos private fonde. Der vil blive fremsendt en sag til politisk behandling, hvis der ønskes anvendt regionale midler til projektet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Midtjysk Erhvervsuddannelsesstrategi godkendes,

at projektbeskrivelsen for Midtjysk Læringsforum for erhvervsuddannelser godkendes, og

at mulighederne for ekstern finansiering undersøges.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

EUD-strategi (udkast)

Midtjysk Læringsforum for erhvervsuddannelser

Punkt 11: Tilskud til Supercykelstisekretariatet

1-30-75-71-21

Resume

Supercykelstisamarbejdet i Region Midtjylland arbejder sammen om at lave cykelstiforbindelser på tværs af kommunegrænserne i regionen. Samarbejdet skal gøre det lettere for borgere i Region Midtjylland at vælge cyklen til, give bedre mulighed for at benytte cykel til og fra kollektiv trafik samt øge folkesundheden og nedbringe CO₂-udledningen. Region Midtjylland kan også være med til at udbrede supercykelstisekretariatet til større dele af regionen. Der ydes et tilskud på 2,14 mio. kr. fordelt over perioden 2024-2027 til en forlængelse af supercykelstisekretariatets bevilling.

Direktionen indstiller,

at der ydes et tilskud på 2,14 mio. kr. til Aarhus Kommune til supercykelstisekretariatet. Midlerne finansieres af rammen til kollektiv trafik i 2024.

Sagsfremstilling

Supercykelstisamarbejdet blev etableret i 2020. Samarbejdet består af Region Midtjylland og ti østjyske kommuner: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Skanderborg, Silkeborg, Syddjurs, og Aarhus Kommuner.

Supercykelstisamarbejdet understøtter mere cykling i Region Midtjylland ved at samarbejde om at understøtte og facilitere tilblivelsen af et sammenhængende net af supercykelstier. Et fælles korridorkort er i samarbejdets første periode blevet politisk godkendt i kommunerne. Kortet er vedlagt som bilag.

Arbejdet med supercykelstier har skabt et godt samarbejde mellem kommuner og regionen. Supercykelstisekretariatet har også etableret samarbejde med Midttrafik om udpegning af knudepunkter i forbindelse med supercykelstier. Det kan i sidste ende forbedre mulighederne for at benytte cyklen til at komme frem til den kollektive trafik samt øge mulighederne for at kunne medbringe cykler i den kollektive trafik.

Udvalgte resultater fra første periode:

- Den første supercykelsti er skiltet fra Aarhus C til knudepunktet Klokhøjen, hvor Letbanen stopper.
- Supercykelstisekretariatet har en plads i det nationale cykelfagråd under Vejdirektoratet og er partner i tre forsknings- og vidensprojekter under henholdsvis Kommunernes Landsforening, Danmarks Tekniske Universitet og It-Universitetet i København.
- Supercykelstisekretariatet er blevet medlem af European Cycling Federations netværk for Cities and Regions, som er et netværk, der bringer lokale og regionale administrationer sammen for aktivt at fremme cyklisme.

Den kommende periode

Den nuværende samarbejdsaftale udløber i 2023, og administrationen foreslår at fortsætte samarbejdet med henblik på at videreføre de initiativer, der er påbegyndt. Samarbejdet er vigtigt for at kunne skabe et sammenhængende cykelstisystem, der gavner borgerne på tværs af kommunegrænser. Supercykelstisamarbejdet fokuserer i den kommende periode på realiseringen af stadig flere supercykelstiruter. Arbejdet skal være med til at sikre fremdrift og prioritering af arbejdet med at øge det samlede antal cykelture i regionen.

Det vil også være muligt på sigt at arbejde med at udvide samarbejdets område til at inkludere flere kommuner. Flere borgere vil på den måde have lettere ved at tilvælge cyklen samt at benytte cyklen til og fra den kollektive trafik.

Organisering

Samarbejdet er organisatorisk forankret i Aarhus Kommune, hvor de ti kommuner og Region Midtjylland bidrager med et årligt tilskud til finansieringen af sekretariatsfunktionen.

Der er etableret en styregruppe med ledelsesrepræsentanter fra de deltagende kommuner og Region Midtjylland samt en politisk følgegruppe. Her er regionsrådsmedlem Henrik Qvist udpeget.

Økonomi

Supercykelstisekretariatet har et budget på 1,04 mio. kr. årligt. Budgettet reguleres med 2 % pr. år. Region Midtjylland betaler 50 % af udgifterne i 2024-2027 med et tilskud på 2,14 mio. kr. i 2024. De ti medlemskommuner finansierer den øvrige del.

Tabel 1: finansiering i perioden 2024-2027

Kommuner	Finansiering 2024-2027 i 1000 kr.
Favrskov	115
Hedensted	111
Horsens	223
Norddjurs	86
Odder	55
Randers	233
Silkeborg	231
Skanderborg	152
Syddjurs	103
Aarhus	834
I alt	2.143
Region Midtjylland	2.143
Total	4.286

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der ydes et tilskud på 2,14 mio. kr. til Aarhus Kommune til supercykelstisekretariatet. Midlerne finansieres af rammen til kollektiv trafik i 2024.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Supercykelstisekretariatet er tidligere blevet behandlet på regionsrådsmødet den 25. november 2020.

Bilag

Supercykelstisamarbejdet første periode og oplæg til forlængelse

SCS i Region Midtjylland aftale 2024-2027

Punkt 12: Orientering om transportpolitiske netværk

1-32-76-2-23

Resume

Region Midtjylland deltager i transportpolitiske netværk, bl.a. med henblik på at skabe en grøn Jyllandskorridor. Jyllandskorridoren forbinder Sydnorge, Vestsverige og Jylland med Centraleuropa og er en vigtig transportkorridor i Nordeuropa, hvor der hver dag fragtes store mængder gods og passagerer. Korridoren er en del af det transeuropæiske netværk for transport, og der er store udviklings- og samarbejdspotentialer om arbejdet med korridoren. Der lægges op til en drøftelse af, om medlemskab af organisationen STRING vil kunne fremme Region Midtjyllands interesser.

Direktionen indstiller,

at midtjyske interesser i transportpolitiske netværk drøftes.

Sagsfremstilling

Der lægges op til en drøftelse af regionens engagement i transportpolitiske netværk med fokus på den grønne Jyllandskorridor.

Jyllandskorridoren er det geografiske transportnet, der forbinder Sydnorge, Vestsverige og Jylland med Centraleuropa. Transportnettet inkluderer vej, jernbane og søvej. Der fragtes hver dag store mængder gods og passagerer i Jyllandskorridoren. Transporten er med til at skabe vækst og udvikling.

STRING

Årsagen til drøftelsen er, at STRING har henvendt sig til Region Nordjylland og også forventes at kontakte Region Midtjylland om et muligt medlemskab.

STRING er en politisk medlemsorganisation for byer og regionale organisationer i Nordeuropa. STRING samarbejder om transportinfrastruktur, der skal fremme vækst og udvikling i medlemsregionerne. Der er bl.a. arbejdet med at etablere den faste forbindelse over Femern Bælt. STRING-samarbejdet består af 13 partnere fra Hamborg til Oslo igennem Sverige, herunder Region Syddanmark.

STRING arbejder derudover for at etablere nye faste forbindelser over Øresund med Helsingør-Helsingborg forbindelse og Øresundsmetroen mellem Malmø og København samt dobbeltspor på jernbanen mellem Oslo og Gøteborg. Desuden arbejder STRING for at nedbringe CO₂-udledningen fra transportsektoren ved at arbejde med et projekt, hvor der etableres en brintkorridor fra Oslo til Hamborg.

STRING ønsker at samarbejde med flere regioner i Vestsandinavien for at skabe en grøn megaregion, der kan tiltrække grønne investeringer og løsninger til hele Nordeuropa. STRING har således taget kontakt til de regionale partnere i Grønn Jyllandskorridor for at drøfte synergier mellem Jyllandskorridoren og STRING. STRING's oplæg om synergierne ved årsmødet i Nordisk Transportpolitisk Netværk er vedlagt.

Et samarbejde med STRING vil kunne binde arbejdet i Jyllandskorridoren sammen med Nordtyskland, f.eks. igennem udviklingen af en sammenhængende brintkorridor. Et samarbejde med og eventuelt medlemskab af STRING vil omvendt også betyde, at Region Midtjylland kommer til at understøtte større infrastrukturprojekter i Greater Copenhagen området, som potentielt trækker vækst væk fra Jyllandskorridoren.

Det årlige kontingent til STRING er på ca. 0,6 mio. kr. Det er muligt at få observatørstatus i STRING i et år, før der skal tages endelig stilling til ønsket om at blive medlem af samarbejdet.

Baggrund

TEN-T

Jyllandskorridoren er en af de vigtigste nordeuropæiske transportkorridorer og en del af TEN-T-netværket. TEN-T er forkortelsen for det Transeuropæiske Netværk for transport, der er et EU-initiativ med formål om at implementere og udvikle et sammenhængende europæisk netværk af veje, jernbaner, indre søveje, søtransport, havne og lufthavne. En oversigt over alle TEN-T korridorerne er vedlagt.

Jyllandskorridoren er en del af TEN-T hovedkorridoren Scandinavian-Mediterranean Corridor, også kaldet ScanMed, der løber fra Skandinavien til Sydeuropa. Hovednetkorridor er det højeste niveau for europæisk infrastruktur.

ScanMed-korridoren løb tidligere fra Tyskland til Sverige og Oslo igennem Taulov og Fyn. Hovedkorridoren blev i 2021 forlænget igennem Jylland til at inkludere strækninger på vej- og togbane til Hirtshals og Frederikshavn, hvorfra der går færger til Norge. Dette skete efter et stort stykke påvirkningsarbejde af bl.a. CPMR (Konferencen for perifere maritime regioner), hvor regionsrådsmedlem Henrik Qvist repræsenterer Region Midtjylland.

Nordisk Transportpolitisk Netværk

Jyllandskorridoren har været i fokus i Vestdanmark i mange år, hvor der bl.a. har været netværkssamarbejde mellem regionerne/fylkerne langs korridoren siden 1990'erne.

Arbejdet med at fremme Jyllandskorridoren er i dag forankret i Nordisk Transportpolitisk Netværk, som består af de tre vestdanske regioner samt to norske fylker. Netværket er et forum for erfaringsudveksling, hvor der opsamles viden for at skabe de bedste grundlag for transportpolitiske beslutninger i regionerne, både om godstransport og kollektiv trafik. Transport og infrastruktur skal udnyttes på en effektiv og bæredygtig måde til at skabe regional udvikling.

Regionsrådet er repræsenteret i Nordisk Transportpolitisk Netværk ved Morten Flæng og Torben Nørregaard.

Grønn Jyllandskorridor

Da Jyllandskorridoren i 2021 blev en del af TEN-T-netværket, gennemførte Region Midtjylland sammen med Region Nordjylland, Agder fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune en kortlægning af flaskehalse og udviklingsmuligheder i Jyllandskorridoren.

De fire partnere har efterfølgende igangsat et Interreg Øresund-Kattegat-Skagerrak projekt ved navn Grønn Jyllandskorridor sammen med yderligere 22 partnere. Her har Region Midtjylland fokus på bæredygtige drivmidler, hvor der bl.a. samarbejdes med Midtjyske Jernbaner og Klimatorium om at undersøge potentialer for grønne godstogsløsninger i Vestjylland.

Projektets formål er at bidrage til udviklingen af mere effektiv og miljøvenlig transport i Jyllandskorridoren og at skabe synergi mellem passager- og godstransporten samt at fremtidssikre Jyllandskorridoren som en vigtig transportkorridor, der forbinder nord og syd.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede de midtjyske interesser i transportpolitiske netværk.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Kort over TEN-T

STRING Megaregion, nov. 2023

Punkt 13: Høringssvar til Region Sjællands udviklingsstrategi

1-30-76-48-19

Resume

Region Sjælland har sendt sit forslag til regional udviklingsstrategi 2024-2033 i høring. Der er udarbejdet et høringssvar, som forelægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at udkast til høringssvar på Region Sjællands forslag til regional udviklingsstrategi godkendes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet i Region Sjælland har udarbejdet et forslag til en Regional Udviklingsstrategi 2024-2033.

Udviklingsstrategien "Udvikling tæt på dig" adresserer store og komplekse udfordringer, hvor nogle af regionens indsatser rækker frem mod 2033 og bygger videre på de gode samarbejder og de erfaringer, der er opbygget i den nuværende strategiperiode. På centrale områder som grøn omstilling, uddannelse, infrastruktur, kulturtilbud, landdistriktsudvikling og de grænseoverskridende samarbejder lægger strategien op til tætte partnerskaber med aktører i og uden for Region Sjælland.

Omdrejningspunkterne i den regionale udviklingsstrategi er fortsat udvikling i en bæredygtig retning, så det er attraktivt at bo, arbejde, uddanne sig og leve i regionen. Strategien består af fem temaer: den attraktive region, den kompetente region, den sammenhængende region, den grønne region og den internationale Femern Bælt-region.

Region Sjællands strategi er blevet udarbejdet i tæt samarbejde med de 17 kommuner, Erhvervshus Sjælland, videns- og uddannelsesinstitutioner og andre centrale offentlige og private aktører. Alle har bidraget til strategiens fokus og behovet for fælles ambitioner og mål for den regionale udvikling, som har lighedspunkter med revision af den midtjyske udviklingsstrategi.

Der lægges i udkastet til høringssvar fra Region Midtjylland op til, at Region Midtjyllands arbejde med revision af udviklingsstrategi kan styrkes gennem erfaringsudveksling på tværs af regionerne, så Region Midtjylland i videst muligt omfang lærer af bl.a. Region Sjællands erfaringer.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at udkast til høringssvar på Region Sjællands forslag til regional udviklingsstrategi godkendes.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Udvikling tæt på dig - Region Sjælland

Høringssvar Region Sjælland

Punkt 14: Orientering om afslutning på termisk oprensning på Stationsvej i Videbæk

1-51-71-268-20

Resume

Der gives med sagen en orientering om afslutning af succesfuld oprensning af det mest forurenede område (hot spot) på Stationsvej i Videbæk. Herved er risikoen for forurening af grundvandet fjernet. De samlede omkostninger til bygherrerådgivning og entreprenøromkostninger mv. har beløbet sig til 12,9 mio. kr. Reetableringen af lokaliteten afsluttes med aflevering til grundejer i slutningen af november 2023. Den efterladte restforurening vil fremadrettet blive overvåget for at sikre effekten af afværgeforanstaltningerne, og at der fortsat ikke er nogen risiko for boligerne nedstrøms oprensningsområdet.

Direktionen indstiller,

at orientering om afslutning af oprensningen af jordforurening på Stationsvej i Videbæk tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der blev i en periode fra 1945 og frem anvendt chlorerede opløsningsmidler i forbindelse med produktion af højtalere på Stationsvej i Videbæk. Det har forårsaget en kraftig jord- og grundvandsforurening, som blev konstateret i 2003 af Ringkøbing Amt.

Den primære forurening lå i et afgrænset område på industrigrunden delvis under den eksisterende bygning. Herfra spredte forureningen sig med grundvandet og udgjorde en risiko over for grundvandsressourcen i området. Lokaliteten ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsopland til Videbæk vandværk.

Regionsrådet besluttede i 2021, at forureningen ved Videbæk Højtalerfabrik skulle oprensnes. Målet med oprensningen var at sikre, at forureningen ikke skulle udgøre en risiko over for områdets grundvandsinteresser og den fremtidige vandindvinding.

Den termiske oprensning blev gennemført i perioden fra den 4. maj 2023 til den 26. juni 2023. Alle installationer er efterfølgende taget ned, og reetableringen forventes afsluttet ved udgangen af november 2023, hvor arbejdsområdet leveres tilbage til grundejer.

Oprensningsprojektet

WSP blev i valgt som bygherrerådgiver på baggrund af et EU-udbud. Herefter blev der udført supplerende undersøgelser for at indhente de sidste detaljer til udbud af entreprenørdelen. Det blev ligeledes valgt, at den mest optimale løsning ville være en termisk oprensning. De tre danske entreprenører, der kan udføre termisk oprensning blev inviteret til at afgive tilbud i 2022. To af disse valgte at afgive tilbud. På baggrund af tilbudsevalueringen blev der indgået kontrakt med entreprenørvirksomheden Arkil A/S.

Målet var at fjerne risikoen for forurening af grundvandet. Derfor skulle det oprensede område renses op til en gennemsnitskoncentration af opløsningsmidlet TCE og nedbrydningsprodukter på 0,5 milligram per kilo tørstof eller mindre. Ingen prøver måtte overstige en koncentration på 1 milligram per kilo tørstof, som er kriteriet for drikkevandskvalitet. Dette resultat blev dokumenteret ved at udtage 119 jordprøver fra terræn og ned til 11 meters dybde i det oprensede område, efter den termiske oprensning blev slukket. Alle de udtagne prøver levede op til kravene, hvilket dokumenterede, at Arkil A/S var nået i mål med de opstillede krav til oprensningen. Fjernelsen af ca. 100 kilo forurening har reddet flere millioner liter drikkevand.

Forureningen i Videbæk er fjernet med en termisk løsning, hvor forureningen er kogt ud af jorden ved at tilsætte damp til undergrunden. Herved gik forureningen over i gasfasen, som kunne suges op af jorden og efterfølgende renses i et opstillet renseanlæg.

Effekten af oprensningen følges løbende i de kommende år ved at overvåge forureningsindholdet i grundvandet nedstrøms oprensningsområdet. Dette for at verificere effekten af afværgeforanstaltningerne samt sikre, at forureningen fortsat i fremtiden ikke udgør en risiko overfor boligerne.

Ud over samarbejdet med bygherrerådgiver og entreprenør er projektet gennemført i tæt sparring med grundejer, Ringkøbing-Skjern Kommune og Videbæk Energiforsyning samt en række andre interessenter i nærområdet, såsom naboer og Videbæk Borgerforening.

Økonomi

De samlede omkostninger til den termiske oprensning er 9,4 mio. kr. i perioden 2022-2023. Hertil kommer omkostninger på 3,5 mio. kr. til bygherrerådgivningen, supplerende undersøgelser, analyser og andet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om afslutning af oprensningen af jordforurening på Stationsvej i Videbæk til efterretning.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 15: Drøftelse af udvalgmøder i Danske Regioner #

1-00-26-22

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Det planlagte møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 17. november 2023 blev aflyst. Næste møde holdes den 26. januar 2024.

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 16. november 2023. Næste møde holdes den 8. februar 2024.

Beslutning

Intet at bemærke.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 16: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 #

1-00-26-22

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2023/2024. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 9. august 2023 mødeplanen for udvalgmøder i 2024.

Der vil fortløbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2024.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere, interessenter eller lignende.

Årshjulet er vedlagt som bilag og opdateres løbende.

Blandt nyeste opdatering er forslaget om, at udvalgmødet i oktober flyttes til torsdag 10. oktober 2024.

Forslag om møde på Samsø er tilføjet, men nyt datoforslag afventer.

Beslutning

Udvalg for regional drøftede forslag til emner og årshjul og godkendte,

At udvalgmøderne i første halvår holdes som foreslået i årshjulet, og så der holdes møder uden for regionshuset, såfremt det tidsmæssigt og praktisk er muligt i forhold til henholdsvis de respektive dagsordner i udvalg for regional udvikling og de efterfølgende møder i udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg,

At udvalgmødet i august flyttes til torsdag 8. august 2024 og holdes på Samsø, og

At udvalgmødet i oktober fastholdes til onsdag 9. oktober 2024.

Morten Flæng og og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul URU 2024

Punkt 17: Gensidig orientering #

1-00-26-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Passagerpulsen er ikke på Finansloven 2024. P.t. Uklart, hvordan arbejdet med inddragelse og høring af brugere af den kollektive trafik fremadrettet skal sikres uden national finansiering.

Der dagsordensættes et punkt på kommende udvalgsmøde, når der foreligger mere viden om mulige perspektiver.

Dialogmøde i Sdr. Vissing Bjerger 8. november 2023 om den kommende råstofplan.

Nordsøkommissionen: Henrik Qvist er blevet næstformand for energi og klimatilpasnings-arbejdsgruppen.

Møde i regionalpolitisk forum om mobilitet den 5. december 2023 med præsentation og drøftelse af transportmæssige perspektiver.

Morten Flæng og Arne Lægaard var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 18: Underskriftsark #

1-00-26-22

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i FirstAgenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Morten Flæng og Arne Lægaard, der havde meldt afbud.

Flemming Knudsen deltog virtuelt.

Mødet blev hævet kl. 12.32.